TARKASTUSVALIOKUNTA 8.2.2019

K11/2018 vp/asiantuntijapyyntö

Seutukaupunkiverkosto vpj Johanna Luukkonen

Seutukaupunkien taloudellinen elinvoimaisuus

SEUTU kaupungit

SEUTUKAUPUNGIT

Yhteistyökykyiset ja -haluiset, valtakunnallisesti verkottuneet ja ketterät

55
Kaupunkia
Verkoston jäseniä 54

920 000
Asukasmäärä
Vaikutusalueella yli miljoona

60 400 kpl
Yritystä

342 500
Työpaikkaa

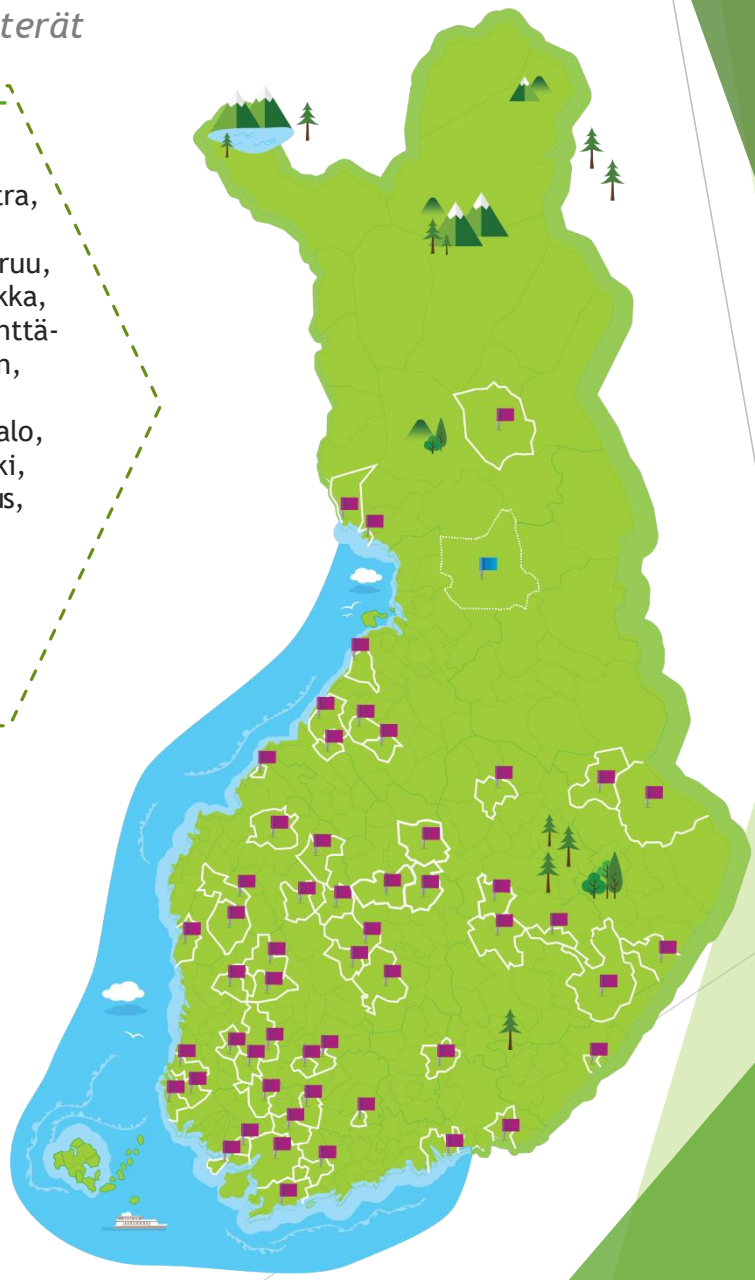
2017 tiedot paitsi työpaikkamäärä 2015

SEUTUKAUPUNKIVERKOSTON KAUPUNGIT

Akaa, Alajärvi, Alavus, Forssa, Hamina, Heinola, Huittinen, Iisalmi, Ikaalinen, Imatra, Jämsä, Kalajoki, Kankaanpää, Kannus, Kauhajoki, Kauhava, Kemi, Kemijärvi, Keuruu, Kitee, Kokemäki, Kristiinankaupunki, Kurikka, Laitila, Lieksa, Lohja, Loimaa, Loviisa, Mänttä-Vilppula, Nivala, Nurmes, Paimio, Parainen, Parkano, Pieksämäki, Pietarsaari, Raahe, Raasepori, Rauma, Riihimäki, Saarijärvi, Salo, Sastamala, Savonlinna, Somero, Suonenjoki, Tornio, Uusikaupunki, Valkeakoski, Varkaus, Viitasaari, Ylivieska, Ähtäri ja Äänekoski

EI VERKOSTOON KUULUVAT SEUTUKAUPUNGIT

Pudasjärvi

YHTEYSTIEDOT:
Verkkosivut:
www.kuntaliitto.fi/seutukaupungit
www.seutuohjelma.fi

Puheenjohtaja: kj. Jyrki Peltomaa, Huittinen
Varapj: kj. Johanna Luukkonen, Laitila
Koordinaattori: Antti Kuopila, Kuntaliitto
SEUTU-ohjelma: Paavo Laaksonen

SEUTUKAUPUNKI

- Seutunsa keskus muttei maakuntakeskus
- Luontainen palvelujen, talousalueen ja elinvoiman keskus
- Maakuntakeskusten ulkopuolisen Suomen rakenteen selkäranka
- Elinkeinoelämänsä tunteva

SEUTU kaupungit

#SEUTUKAUPUNGIT

Monimuotoinen kaupunkipolitiikka

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kestävän kaupunki-kehityksen ohjelma

- Kaikenkokoiset kaupungit
- Toimeenpanee YK:n Uutta kaupunkiagendaa
- Painotettuja kestävän kaupunkikehityksen teemoja
- Painopiste kaupunkien omaehtoisessa ja välisessä kehittämisessä
- YM koordinoi valmistelua/ 5-vuot.

Kaupunkiohjelma

- 18 maakunnan keskuskaupungit
- Kokoava politiikkaohjelma
- Painotus valtio-kaupungit-yhteistyössä
- TEM koordinoi valmistelua/ 4-v.

Seutukaupunkiohjelma

- Seutukaupungit
- Toimia ja politiikkaa kokoava ohjelma
- Painotus omaehtoisessa kehittämisessä ja valtio-maakunnat-kaupungit-yhteistyössä
- VM koordinoi valmistelua/ 4-v.

Seutukaupunkiohjelma

Sopimuksellisuus/ kumppanuus	**Verkostokehittäminen**
OMAEHTOINEN KEHITTÄMINEN	

SEUTU kaupungit

Seutukaupunkien merkitys Suomen talouskasvulle ja kilpailukyvylle

- 55 kaupunkia kattaa laajasti koko Suomea, joissa
  - n. 1milj asukasta / n. 60.000 yritystä /n. 340.000 työpaikka
- Kattavan palvelurakenteen perusta keskuskaupunkien ja maaseudun välimaastossa
  - Päivittäispalvelut tavoitettavina lähipalveluna
  - Sote-lähipalveluiden palvelupisteet
  - Valtion palveluiden lähitoimipisteet
- Teollisen Suomen ydin
  - Valtakunnan talouden näkökulmasta vientiteollisuuden toimijat
  - Teollisen suomen yritykset ja työpaikat
  - Keskeisiä satamia seutukaupungeissa, yhteys kansainvälisille markkinoille
- Toimii keskuskaupunkien ja maaseudun välimaastossa
  - Palvelut ja lähityöpaikat myös alueen maaseudun asukkaille

SEUTU kaupungit

Toimenpiteet seutukaupunkien taloudellisen elinvoimaisuuden parantamiseksi ja arvio niiden vaikuttavuudesta

- Monimuotoinen kaupunkipolitiikka, jota katsotaan kokonaisuutena
  - Erilaisten kaupunkien tunnistaminen ja tunnustaminen kaupungistumisessa
- Elinvoima syntyy tällä hetkellä pääosin kaupunkien omasta kehittämisestä
  - Valtakunnallisesti potentiaalin tunnistaminen sekä aluepoliittisia kansallisia toimenpiteitä
  - Yhteistyön sopimuksellinen syventäminen; seutukaupungit, valtio, maakunnat, keskuskaupungit, yritykset
  - Monimuotoinen koulutusyhteistyö ja koulutuksen vastaaminen työvoiman tarpeeseen
    - Koulutusalojen kohtaaminen alueen työvoimatarpeeseen; lisä-, täydennys- ja muuntokoulutus
    - Innovaation ja tutkimustyön ulottaminen seutukaupunkeihin
- Investointien ja innovaatiota tukevien toimenpiteiden kohdentaminen
- Valtion kansainvälistymistoimenpiteiden ulottaminen seutukaupunkeihin sekä kaupunkien välisen kansainvälisen yhteistyön syventäminen
- Yhteistyö Valtion kanssa ”MAL-tyyppisellä” sopimuksella

SEUTU kaupungit

Seutukaupunkien elinvoiman ja taloudellisen kasvun esteet ja tarvittavat lisätoimet esteiden poistamiseksi

- Osaavan työvoiman saatavuus ja työvoimapula
  - Osaavan työvoiman saatavuus – toimenpiteet TEM Aiko-rahoitushanke 2019-2021
  - Tulokset hankkeesta tuleviksi kehittämistoimenpiteiksi
  - Työperäinen maahanmuutto, koulutusratkaisut
- Haasteena koulutuksen nykyinen keskittyminen; nuorten koulutusmahdollisuudet muualla kuin omassa seutukaupungissa
  - Koulutusyhteistyö 2-aste, AMK ja yliopisto sekä yritykset
  - Digitalisaation hyödyntäminen ja kehittäminen koulutuksen toteutuksessa
  - Tutkimustyön ulottaminen seutukaupunkien yritys-koulutusyhteistyöhön
- Asuntoinvestoinnit
  - Työperäinen muutto tarvitsee asuntoja, seutukaupunkien kiinnostavuuden lisääminen investoijien keskuudessa sekä ara-rahoituksen mahdollisuus arvioiminen keinona
- Saavutettavuus; työvoiman liikkuvuus ja yritysten logistiikkahaasteet
  - Tunnin työssäkäynti edellyttää riittävää julkista liikennettä = liikenneyhteydet
  - Pitkittäis- ja poikittaisliikenneväylien kehittäminen = ohjeuskeinot

SEUTU kaupungit

Hankehaku: Seutukaupunkien osaavan työvoiman saatavuutta edistävät verkostohankkeet

- https://www.epliitto.fi/seutuaiko
- Hakuaika: 28.1.2019 - 15.3.2019
- Sisältö:

  Väestön keskittyminen suurimpiin kaupunkeihin ja toisaalta ikääntyminen ovat johtaneet tilanteeseen, jossa pienempien kaupunkien eli ns. seutukaupunkien yritykset eivät löydä riittävästi osaavaa ja ammattitaitoista työvoimaa. Samaan aikaan rakennetyöttömyys on pysynyt melko korkealla tasolla. Työvoimapulan helpottamiseksi tarvitaan toimia työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon parantamiseksi mutta myös uudenlaisten koulutusmallien ja koulutuksen saavutettavuuden kehittämiseksi sekä kansainvälisten osaajien rekrytoimiseksi. Työvoiman saatavuuden haasteet koskettavat seutukaupunkeja laajalti, joten rahoitettavissa hankkeissa tavoitellaan seutukaupunkien ja yritysverkostojen laajaa, maakuntien rajat ylittävää yhteistyötä.

- Haun teemat:
  1. Joustavat koulutusmallit koulutuksen saavutettavuuden ja osuvuuden edistämiseksi
  2. Työllistämisen tukeminen julkisten palveluntarjoajien ja yritysten yhteistyöllä
  3. Ulkomaisen työvoiman/kansainvälisten osaajien rekrytointi
  4. Seutukaupunkien yritysverkostojen yhteistyö

SEUTU kaupungit

Sujuvan elämän seutukaupungit

Seutukaupunkiseminaari 2018 + ohjelma

- www.kuntaliitto.fi/seutukaupungit

Valtioneuvosto Seutukaupunkiohjelma;

- http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160927/VM_21_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- Johanna Luukkonen,
  Laitilan kaupunginjohtaja

  Seutukaupunkiverkoston vpj
- 040 673 2001
- johanna.luukkonen@laitila.fi